

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 264.

V Ljubljani, v petek 17. novembra 1893.

Letnik XXI.

Slovenski otročji vrtec.

Iz Maribora, 6. novembra.

Po mnenju mestnih očetov v Mariboru in nekaterih drugih menda zato ni treba v tem mestu otročjega vrtca, kar je to mesto bajé pristno nemško. Toda je-li to resnica, ali ni le lahko-miselna prevara slepe nemške ljubezni do samega sebe?

Res so mestni ulični napisi razven kakih šestih ali osmih vsi nemški, — one brezštevilne izvzemši, ki so ponemčeni z dvojnimi „l“, z dvojnimi „g“, z dvojnimi „h“ itd. Res se po mestu čuje nemški glas tudi pri nekaterih ženkah, ki prodajajo na trgu razne sladkarije, pestovaje celi dan lonček žrjavice, toda je-li to dokaz, da tu ni Slovencev, ni slovenskih otročičev, ki naj bi zahajali v slovenski zavod, za kojega obstanek bi mesto ne dalo niti pol vina?

Da pa so v Mariboru Slovenci, pripoznavajo nehoté celó mestni očetje, čemu bi bila sicer tu trirazredna ljudska slovenska šola! Da so v Mariboru Slovenci, pričajo tudi razni prodajalci; čemu bi jim bile sicer nemško-slovenske poštne nakaznice, čemu jednake poštne sprejemnice, čemu nemško-slovenske poštne hranilne knjižice itd.?

Da so v Mariboru Slovenci, spričuje nam cerkev č. g. o. frančiškana, cerkev svetega Alojzija, cerkev sv. Magdalene, v kojih se oznanjuje beseda božja iz starih časov v slovenskem jeziku.

Čemu-li to, če bi v Mariboru ne bilo Slovencev? — Nemcem je slovenski glas itak „barbarische Sprache“, kojega se mnogi nočejo učiti „ex principio“.

Da so v Mariboru Slovenci, potrjujemo pa tudi mi, ko z veseljem naznaujamo živahno življenje mariborskih Slovencev, objavljajoči njih program za tekoči in bodoči mesec:

„Vsem p. n. udom slavne „Slovenske čitalnice v Mariboru“ in velespoštovanemu slovenskemu občinstvu javlja se vspešni čitalnični društveni shodov do konca tekočega leta, in sicer bode: 12. in 26. novembra: večerna zabava s plesnim venčekom; 10. decembra bode velik koncert, pri katerem se odkrije krasna slika Slomškova; 17. decembra bo znanstveno predavanje, za njim tombola. Ob torkih, pričeni s 7. novembrom, je streljanje v čitalnični dvorani; ob ponedeljkih in sredah zvečer so pevske vaje. Vsako nedeljo je „Slovenska čitalnica“ p. n. udom za večerne zabave na razpolago. 26. decembra bode občni zbor. 31. decembra zabaven večer. Nadejaje se vselej jako obilne udeležbe, kakor to zahteva narodna sloga in čast, vabi k vsem shodom p. n. ude in velespoštovano občinstvo odbor „Slovenske čitalnice v Mariboru“. — Maribor, 25. oktobra 1893.“

Slovenci bivajo v Mariboru, tedaj menda prav po naravnih zakonih slovenski otročiči, ki naj bi tudi po želji vseh tukajšnjih Slovencev, kakor tudi družbe sv. Cirila in Metoda zahajali v od nje in ne od mesta ali dežele oskrbovani slovenski otročji vrtec. Slovenci so in bodo v Mariboru, to povemo mestnim gospodom očetom, da ne bodo silili popolnoma proti pedagogičnim pravilom slovenske dece v nemška vzgojevališča. Naša deca potrebuje slovenskega otročjega vrtca, naj torej pripusté mestni očetje nekoliko svojih nepotrebnih stroškov družbi sv. Cirila in Metoda in naj tako rešijo „šulferajnsko šolo“ prevelikih, a malo vspešnih naporov! Slovenci so in bodo v Mariboru povemo onim trgovcem, ki so že v Mariboru in se zavedajo slovenske krvi, pa tudi onim, ki bi se utegnili tu nastaniti. Slovenci so v Mariboru, nikakor torej ne bode škodoval slovenski ali vsaj nemško-slovenski napis nad prodajalnico. To bi trije ali štirje prodajalci iz skušnje

lahko potrdili. Če tudi sicer ne, a vsako soboto, ko dobi celi glavni trg radi tržnega dne popolno slovensko lice, se bode ljudstvo trlo v vaši prodajalnici. Nikar ne posnemajte prodajalca prišlega pred kratkim iz Ljubljane v Maribor, ki je menda mislil, da v Mariboru zveliča trgovca samo nemški napis! A motil se je! Slovenci, po postavi jednopravniz Nemci, so v Mariboru: to povemo celému svetu, tedaj tudi onemu gospodu na pošti, ki se je radi slovenskega podpisa na poštni sprejemnici nekdanj hudoval. Slovenci smo v Mariboru in „Biti slovenske krvi, bode Slovincu ponos!“ Pustimo sicer našim mejašem na severu, kar jim gre, a zahtevajmo tudi od njih, možato, kar nam po vseh pravicah gre: „Otročji slovenski vrtec!“

Pozabljena petindvajsetletnica.

Iz Zagreba, 15. nov.

8. novembra je minulo 25 let, kar je bila hrvatsko-ogerska nagodba potrjena. Četrt stoletja je sicer neznatna doba v življenju narodov, ali večkrat so vendar tudi tako kratka razdobja velikega pomena za narode. Pa tako je tudi za hrvatski narod ravno doba od leta 1868 semkaj kaj pomenljiva. Po nagodbi je po trditvi današnje narodne stranke Hrvatski napočila nova doba napredka, svobode in blagostanja. Vse, kar se je v Hrvatskeji v tem razdobju navelo koristnega, ima se zahvaliti le nagodbi; tudi ves napredek v zemlji je plod tega dogovora in pogodbe med Ogersko in Hrvatsko. In vendar sama ta narodna stranka, katerej je nagodba alfa in omega, ni hotela proslaviti tega važnega dogodjaja. Morda iz skromnosti svoje ni hotela tega storiti ter je prepustila le svojim organom, uradnim časopisom, da proslavljajo v uvodnih člankih važnost omenjene petindvajsetletnice.

Ta skromnost pa je posebno čudna, skoraj bi rekel neumestna, če se pomisli, kako svečano se se-

LISTEK.

Pesniki.

Iz velikošolskega življenja. Spisal Veljko Savič.

I.

V Hernalsu ni bilo. Tamkaj je živel mož po imenu Seidl, po obrtu mesar. Pisateljska dolžnost nam velevala, spregovoriti par besed o tem čislane državljanu. Gospod Seidl bil je posestnik treh hipotekarno prostih hiš ter precejšnje gotovine. To mu je pridobilo spoštovanje vsega okraja. Bil pa je Seidl tudi posestnik zrelega, na mnogoletne izkušnje opirajočega se naziranja o življenju ter najvišjih smotnih visoke politike, katero naziranje je po kavarnah in gostilnah prostodušno razlagal svojim sovrstnikom.

To mu pa čestokrat ni doneslo zaželene hvale. Naposled bil je g. Seidl posestnik rudečelične, malo okrogle, v penzjonatu vzgojene, torej literarno in žalibog tudi muzikalno olikane žene, dveh malih hčerk in trinajstletnega tretješolca Poldina. To je g. Seidla seznanilo s pravnikom Miho Kranjcem.

Ako smemo verovati trditvam g. Seidlove, bil je Poldi vzoren dečko. Toda poleg svojih brezdvobeno velikih vrlin imel je slabost, da se je po letu raje pečal s sprehodi, po zimi raje z drsanjem,

vedno pa raje s filatelijo, ki je sicer res vzvišena umetnost, nego s knjigami. To pa mu v latinščini in grščini ni rodilo dobrih sadov. Miha Kranjec dobil je torej častni nalog, s primernim bodrenjem in lepimi nauki dovesti Poldla na vrhunec gimnazijskega znanja v teh jezikih. Toda radi časti same g. Kranjec najbrže ne bi bil vsprejel te precej težavne naloge, pač pa so vplivali nanj trije mesečni desetaki.

II.

„Torej, g. Kranjec, sedem stricev, pet tet, ded in babica, za-me in za mojega moža, tako že veste. Vse v verzih seveda, saj znate. Potem pa novoletni alegorični prizor s preludijem, pri tem pa računam na Vašo diskrecijo, saj veste, da sama nimam časa pisati in komponovati.“

Tako je govorila malo dnij pred božičnimi prazniki gospa Seidlova.

„Bodite brez skrbi, milostna, jutri že pričnejo otroci s pisanjem.“

III.

Sredi meseca decembra je, na večer. Zunaj — pa saj vemo, kako malovredne razvade imajo zimski večeri: sneži, burja brije in mrz je.

Tako je zunaj.

Notri pa, to je v sobi, Kratka ulica, št. 5, tretje dvorišče, 7. stopnice, 4. nadstropje, 52. vrata, notri

torej je, — kako naj rečem, da se ne ustrašiš, dragi bralec, in da se ne zbojiš pogledati notri? Notri ni gorko in tudi svitlo ne. Pač pa se razširja nekakov duh, kakor po tobačnem dimu.

Sedaj treba predstaviti prebivalce te sobe. Da v temi nič ne vidimo, nič ne de, saj ne smemo soditi ljudij po obličju. V sobi sedita modroslovec Črnilar in pravnik Zmagoslav. Pušita in razgovarjata se, — pogovarjata ni pravi izraz, — razpravljata o najvažnejših in najvišjih vprašanjih človeštva.

Ravnokar je bil dovršil Zmagoslav daljšo razpravo o pomenu in zgodovinskem razvoju „actio Publiciana“. Dragi bralec! Ali ne veš, kaj je „actio Publiciana“? Ne? Ne sramuj se, jaz te zaradi tega ne zaničujem. Mnogo čislanih in umnih mož je že živel, ki niso vedeli tega. Tudi Črnilar, kakor bomo čuli pozneje, na našem literarnem polju pohvalno delaven mož, da, še več, „priznan“ pesnik slovenski, ni imel pojma o tej akciji, in zavidal je Zmagoslava, ki je razpravljajal o nji z uprav sijajno dijalektiko.

Sedaj pa sta ravnokar pričela razpravo o pomenu črke omega v Homerjevi Ilijadi.

Tu pa se odpro vrata, v sobo stopi mlad mož, pravnik Kranjec, tretji prebivalec sobe, in Bog vé, če svet kedaj izvé, kak velevažen pomen ima črka omega v Ilijadi.

(Dalje sledi.)

danja narodna stranka pozivlje pri vsaki priliki na to nagodbo, in kako rada dokazuje, da Hrvatska brez nje ne bi bila nikdar to, kar je dandanes. Celo uradnemu listu se je zdelo umestno omeniti, da je tako ravnanje od strani narodne stranke neka malomarnost, pa da se je vendar le morala prirediti nekakšna svečanost. Počakajmo, morda se to še zgodi, ko se snide deželni zbor in ko bo vsa stranka zbrana v Zagrebu. A narod hrvatski? Še ta molči pri tej priložnosti ter se morda ne bi bil niti spomnil, da je 8. novembra preteklo 25 let, odkar ga je začela usrečevati nova nagodba; še le uradni časopisi so mu to povedali. To je najbolji znak, da narod hrvatski ne ceni te nagodbe v tolikej meri, kakor mislijo v poslaniških krogih, a reči se pa tudi ne sme, da bi hrvatski narod bil tako indolenten, da ne bi proslavil tako važnega čina, ko bi mu bil le k sreči prirasel.

Ne trdimo, da nagodba ne bi bila dobra, ko bi se bila le tako izvela, kakor so jo zamislili plemeniti možje obeh narodov. Da se je sestavila vsaj v onem duhu, kakor jo je zamislil Deak, ko je predlagal sporazumek med Hrvati in Mažari, gotovo bi bili tudi dandanes odnosi med obema narodoma gotovo povoljniji, nego so v istini. Ali že pri sklepanju nagodbe so Mažari gledali, kako bi si mogli sčasoma neko nadmoč prisvojiti na Hrvatskem, pa ni bilo čudno, da se je hrvatski narod protivil priznati nagodbo v prvotnej osnovi, in da se je ista po petletnej borbi morala popraviti v njenem finančijalnem delu. Vkljub temu pa je ostalo v tej nagodbi še mnogo točk, ki so se vsaki čas razno tolmačile, a vselej seveda le na korist Ogerske. Poznato je, kako lukavo so znali Mažari ono ustanovo o porabi hrvatskega jezika na teritoriju kraljevine Hrvatske pregledati, češ Hrvati nimajo dovolj svojih sil za železnice, pošte in brzozave, pa morajo zategadelj Mažari ta mesta zavzeti. To je po dotični nagodbi sicer dovoljeno, ko zares Hrvati ne bi imeli svojih sposobnih ljudij; ali drugi del te ustanove pa ne dopušča drugega jezika na Hrvatskem pri omenjenih uradih nego hrvatski ter bi morali Mažari, ki so tukaj nameščeni, znati hrvatski. To se pa ne vrši, kakor je znano; a Mažari so ono ustanovo o jeziku zdaj tako preinačili, da mora vsaki uradnik znati mažarski, a ne hrvatski, če hoče službo dobiti. To je le en primer, kako se naša nagodba ne drži od strani mažarske, če pa Hrvate kaka ustanova veže, mora se držati, naj si bo še tako tagotna, da je le na korist Mažarom; o kaki premembi takih ustanov se ne sme niti pomisliti. Tako se v finančijalnem pogledu ne sme nič spremeniti, saj ima Ogerska le korist od Hrvatske.

Najžalostneje je pa pri vsej tej nagodbi to, da jo naša narodna stranka smatra za edini vir naših političnih pravic in da se ne sme v nobenem pogledu menjati. Jeli more resnobna stranka misliti, da so državni dogovori sklenjeni za vse čase, in da se ne smejo menjati, kakor se okolnosti naroda spreminjajo? Kaj takega in na tak način, kakor hrvatska stranka, je težko kedaj katera stranka bodisi že pri kateremkoli narodu zahtevala, ker tak zahtev ne more odobriti zdrav razum. Ugovori in postave se sklepajo po potrebi in po razvitku dotičnega naroda. A ker hrvatski narod napreduje ter se okolnosti njegove menjajo, kakor vsakega drugega, morala se bode tudi nagodba pred 25 leti sklenjena nedvojbeno po postavah naravnega razvitka sčasoma spremeniti, kar ne bodo mogli zaprečiti niti Mažari niti hrvatska narodna stranka.

Tedaj se bode brzkone proslavila sprememba omenjene nagodbe, ker se ni zdaj petindvajsetletnica.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. novembra.

Ugodna sodba o novem ministerstvu. Jako optimistično sodi o novi vladi katoliški list „Čeh“, ki pravi, da je to ministerstvo najboljšje, ki je bilo mogoče pri sedanjih razmerah. Posebno v Windischgrätzu ima ta list največje zaupanje. On ima gotovo najboljšo voljo. S čisto krščanskega stališča se je posebno veseliti, da je ta mož prišel na vlado in da sta ostala dva dobra katoličana grofa Schönborn in Falkenhayn. Poljska člana novega ministerstva bodeta podpirala konservativne člane. Knez Windischgrätz je Nemec ali ni nasproten Čehom. On sam govori češki in daje svoje otroke učiti tudi češčine. Za češki narod pod novo vlado ne bode slabše, kakor je bilo pod Taaffejevo. Od

kar so Mladočehi izpodrinili Staročeha, se na Čehe na Dunaju niso ozirali. Od svojih zastopnikov Čehi ne morejo nič dobrega pričakovati, kar le kriče, ali sami ne vedo, kaj bi radi. Mi pač nismo tako optimistični o novi vladi. Veselje v liberalnem taboru pač ne kaže, da bi mogli od nove vlade pričakovati kaj dobrega.

Novi učni minister bode imel težavno stališče. Stranke mu posebno ne zaupajo. Konservativcem se zdi preveč liberalen, v narodnem oziru bode pa najbrž precej nemško-centralističen, seveda le tedaj, kadar ne bode šlo za Poljake. Narodne enakopravnosti od njega ne pričakujemo, ker Poljaki se že iz nasprotja do Rusinov ne morejo odločiti za narodno enakopravnost. Jeden vladni list na Dunaju, ki morda izraža nazore nove vlade, je te dni dokazoval, da je nemogoča popolna narodna enakopravnost in se izrekel za relativno enakopravnost, to je za tako, da bi tisti jeziki, ki so kulturno važnejši, imeli več pravic. Nemščina bi imela prednost pred češčino in slovenščino, italijanščina pred slovenščino in hrvaščino in nadalje poljščina pred rusinščino. Krakovski „Czas“ pa zatrjuje, da Madejski ni liberalec. On ni bil član liberalne frakcije poljskega kluba, katera ima posebno organizacijo. Po mnenju tega lista je Madejski mož konservativnih načel, ki zna ceniti versko vzgojo. Drugi listi pa manj ugodno sodijo o njem.

Katoliška glasova o koaliciji. Dunajski „Vaterland“ dan na dan tolaži nezadovoljne s koalicijsko vlado. Trudi se v potu svojega obraza, da bi svetu dokazal, da je sedanje ministerstvo konservativno in da boljše ni bilo mogoče, a vse to nič ne pomaga. Vedno prihajajo od katoliške strani glasovi proti druženju z liberalci. Tako je prepričan „Vorarlberger Volksblatt“, da konservativci zgube vso veljavo pri katoliškem narodu, ako se ne iztrgajo iz liberalnega objetja. Volilci bodo že pri prihodnjih volitvah pometli koalicijske može in poiskali nove zastopnike. Taka zveza je izdaja katoliškega naroda, in ko bi narod to ravnodušno gledal, gorje zanj, ker to bi bilo znamenje, da je že popolnoma v liberalnih kleščah, in kmalu zagazi v socijalističen tabor. Veliki kapital in židje vodijo državno ladijo in par konservativcev sme čudi držati za krmilo. Predarlski poslanci naj se v sedanjih razmerah le pogumno držijo in se odločno borijo proti omahljivosti, brezznačajnosti in narodni izdaji. Prišel bode čas, ko zmagati resnica in pravica. „Warnsdorfer Oesterreichische Volkszeitung“ piše v enakem smislu. Ta list pravi, da sedaj katoliški poslanci morajo pokazati dosedanjemu voditelju, da se brez upa zmage in časti ne dajo zvabiti v novo blato, ko se liberalci pripravljajo, da lepo brez truda zasedejo najboljše pozicije. Deset let je grof Hohenwart iz strahu pred liberalizmom odvrčal konservativce od vsake opozicije proti grofu Taaffeju. Sedaj je pa iz častihlepa liberalcem v korist vrgel grofa Taaffeja, kd je ta hotel premeniti volilni red ljudstvu v korist. Pokazalo se je, da so prav imeli krščanski socijalisti in tisti konservativci, ki niso ničesa hoteli slišati o Hohenwartovi oportuniteti. Včeraj je še grof Hohenwart se zaganjal v liberalce, in danes je pa z ravno tistimi liberalci v zvezi. Ta fakta bodo mnogo pojasnila. — Ojstra sta ta dva glasova, ali ne popolnoma neopravičena, če tudi mi dobro ne moremo pojmiti, zakaj bi ravno sedaj se moral klub razbiti, ko je vsled resnih časov pač treba jedinstva. Grof Hohenwart bi pa bil najbrž tudi drugače postopal, ko bi se bil klub odločno izrekel za občno volilno pravico, da pač želi kake premembe na vladni predlogi, da pa nikakor zaradi tega ne gre začeti boja proti vladi. Krivda zaveda pač vse, in tudi tiste, ki se sedaj kažejo nevoljne.

Koalicija slovanskih strank. „Moravska Orlice“, glasilo moravskih Staročehov, objavlja, da posebno moravska mladočeška stranka dela take ovire skupnemu delovanju vseh čeških strank. Sedaj ko bi bila jedinstvo tako potrebna in Staročehi popuščajo nasprotje do Mladočehov, četudi so poslednji mnogo krivi, da je prišlo do take večine v državnem zboru, Mladočehi začenjajo boj proti Staročehom. To je vsekako obžalovati. Liberalni „Moravske Listy“ sami priznavajo, da ne gre za nobeno načelno nasprotje, temveč jedino za osebna vprašanja. — To kaže pač v najlepši luči mladočeško rodoljubje. Njim ni na drugem da bi povsod izpodrinili Staročeha, naj potem v tem tudi Nemci se še tako utrdijo. In taka stranka hoče še za narodno veljati. Upamo, da bode prebivalstvo prav

spoznalo Mladočeha, ko nečjejo baš sedaj iz same sebičnosti in častihlepa drugim slovanskim strankam podati roke.

Francoska zbornica poslancev je s 395 glasovi izvolila Casimira Perriera predsednikom svojim. Oportunistični listi zmatrajo vse te glasove za zmerno-republikanske, in iz tega sklepajo, da se bo dala v novi zbornici sestaviti nova večina. Radikalni listi pišejo, da je nekaj konservativcev in radikaleev volilo Casimira Perriera. Kadar se konservativci in pa radikali združijo, pa bode pala nova vlada.

Španija in Maroko. Španski ministerski svet je sklenil, da ne bodo Španci razširjevali vojnih operacij v Maroki, temveč bodo le branili Melillo in okolico, v kolikor je španska. Nekateri so zahtevali, da bi prevzel vojni minister glavno poveljništvo, ali večina ministerskega sveta ni za to. Španija tudi sedaj ni pripravljena za vojsko. Po vsi državi vrše se sedaj preosnove vojne, ki še ne bodo kmalu končane. To presnavljanje pa dela velike ovire pri mobilizaciji in v vojski.

Cerkveni letopis.

Misijon v Libušnjah.

Iz Libušenj, 15. nov.

„Slovenec“ objavil je kratko naznanilo, da bomo imeli pri nas misijon. Isti se je vršil od 5. do 12. t. m. Vodili so to sv. opravilo trije misijonarji-lazaristi iz Ljubljane, namreč velečastiti gg.: Nežmah, Ferjančič in Klančnik.

Naša vikarijska občina šteje okoli 1250 duš, ki imajo dosti prostorno cerkev. Toda v tednu sv. misijona bila bi še dva- do trikrat večja cerkev premajhna, posebno zadnje tri dni bilo je ljudstvo tako natlačeno, da je marsikomu slabo prišlo. Hvala Bogu, da se ni kaka nesreča pripetila.

Spovednice bile so ves čas sv. misijona kar oblegane, mnogi so vstrajali po dva dni, — tudi po noči v cerkvi. Akoravno je bilo vsak dan po 6—7 spovednikov, dva dni celó po 10, vendar niso vsi zunanji na vrsto prišli. Iz tega se lahko sodi, koliko je bilo sv. obhajil.

Poslušali smo pa tudi pazljivo izvrstne govornike, ki so nam sv. resnice tako umljivo razlagali, pa tudi pretresljivo govorili, da so bila vseh srca ginjena. Posebno v petek popoldne pri spravi pred Najsvetejšim ni bilo nobeno oko suho.

Primanjkuje nam besed, da bi č. gg. misijonarjem zamogli dostojno hvalo izreči. Očitno jim še jedenkrat tukaj iz globočine hvaležnega srca kličemo: Bog Vam stotero povrni za Vaš trud in požrtvovalnost, katero ste z nami imeli! Če tukaj ne, da bi se vsaj v nebesih zopet videli!

Prisrčno hvalo izrekamo tudi svojemu dušnemu pastirju velečast gosp. Janezu Jarcu, ki so nam iz lastnega nagiba toliko dušnega blagra, sv. misijon, preskrbeli in toliko žrtvovali za vspešen izid. Vsegamogočni Bog jim obilno povrni!

Hvaležni libušenski farani.

Slovstvo.

Družba sv. Mohorja v ljubljanski škofiji leta 1893.

(Konec.)

Če smem še kratko izreči svoje mnenje o letošnjih knjigah, naj omenim, da zopet letos kažejo lep napredek, ker nič manj kot štiri knjige imajo mnogo čednih ilustracij, namreč „Jeruzalemski romar“, „Kitajci in Japonci“, „Škodljive rastline“ in „Koledar“, tako, da se kar čudimo, kako more izdajati družba tako dragocene knjige, ker ravno dobre podobe knjige najbolj podražijo. Daljša povest „Na krivih potih“ v Večernicah je dovolj zanimivo in poučno pisana, ker se nekoliko peča s sedanjim perečim socijalnim vprašanjem. Tudi v Koledarju so tri prav dobre povesti: „Blagor žalostnim“, „Terno!“, „Tratarjev dolg“.

„Starčeva knjiga „Kitajci in Japonci“ je zelo mikavno pisana, tako da jo bodo tudi priprosti čitatelji z veseljem prebirali. „Jeruzalemski romar“ živo opisuje nadalje svete kraje; samo to opazim, da je knjiga za priprosto ljudstvo skorsaj preveč kritična. Nekako neprijetno se čitajo mnoge opombe v prvem in zdaj v drugem zvezku, kadar omenja pisatelj starih izročil o svetih krajih: „tega ne verjamem“, ali pa: „to ni verjetno“. Tudi priprosti čitatelji to opažajo, kakor sem čul. Po mojem mnenju naj bi se take popolnoma neutemeljene povedke kar izpušile, ali pa če se v popu-

larni knjigi omenjajo, naj bi se samo opomnilo, da je to staro izročilo, ali pobožna povedka, potem sleherni razsodni čitatelj vé, koliko so verodostojne. Opazke: „to ni verjetno“ naj bi se v ljudski nabožni knjigi opuščale. Sicer pa nič ne škoduje, če ljudstvo tudi veruje taka pobožna izročila. Omenjam to že bolj zavoljo tega, da bi se velečislani pisatelj v svoji prihodnji knjigi, „Zgodbe sv. pisma“, ogibal takih opomb, ker bi v taki sveti knjigi še bolj motile pobožne bralce.

K sklepu naj dodam še nekaj splošne statistike Mohorjeve družbe. Vseh Slovencev šteje se po profesorju J. R. 1.360.000. Letos šteje družba 57.398 udov, tedaj je normalno povprečno število 4:22 odstotkov. Lani je bilo 4:24 odstotkov, ker se je neznatno zmanjšalo za 305 udov. Uradno pa se šteje Slovencev s slovenskim občevelnim jezikom po zadnjem ljudskem popisu 1.176.535, torej bi bilo normalno odstotno število na podlagi ljudskega popisa tako-le:

V ljubljanski škofiji	4 98%
V krški škofiji	4 68%
V goriški škofiji	4 63%
V lavantinski škofiji	4 55%
V tržaški, koperski in poreški škofiji	4 14%

Seveda uradni podatki o številu Slovencev niso zanesljivi, ker so, kakor znano, pri popisovanju mnogo tisoč Slovencev požrli, vsaj na papirju, zlasti na Koroškem, Štajerskem in Primorskem. Družba Mohorjeva je letos napredovala v vseh teh škofijah, razven v lavantinski, kjer je padlo število za 1027 udov, t. j. za 0:25 odstotkov. V ljubljanski škofiji pa se je pomnožilo za 0:06 odstotkov, v krški za 0:02 odstotka, v goriški za 0:07 odstotkov, v tržaški, koperski in poreški celó za 0:36 odstotkov.

Za letos sklepam to zanimivo statistiko z vročo željo, da bi mogel drugo leto zopet poročiti o napredku naše častitljive družbe, ki je prava mati vernim Slovincem.

Puščavnik pod B.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. novembra.

(God Nj. Velikanstva presvitle cesarice.) Tukajšno c. kr. učiteljske praznovale bode god presvete cesarice jutri dne 18. t. m. Slovesna služba božja bode v cerkvi Jezusovega Srca ob 8. uri, ktere se udeležijo vsi učitelji in gojenci. Ta dan je prost poduka.

(Avstrijski agrarni kongres.) V nedeljo dne 19. t. m. se prične na Dunaju agrarno zborovanje, katerega se bodo udeležilo 24 društev, zastopanih po 56 odposlanceh. Predsedoval bode knez Adam Sapieha. Kranjsko zastopa državni poslanec vodja Fr. Povše.

(Dopolnilna volitev.) Dne 21. novembra 1893 volila bodo mesta in trgi Celje, Brežice, Laški trg, Sevnica, Gornjigrad, Ljubno, Mozirje, Zalec in Vojnik poslanca za deželni zbor. Slovenski kandidat je dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju. Zeleti je, da slovenski volilci pridejo vsi na volišče ter volijo soglasno slovenskega kandidata! — Ta volitev bo pokazala, koliko so v zadnjih letih Slovenci napredovali v tej mestni skupini.

(Odpustnice za učence ljudskih šol.) C. kr. deželni svet za Kranjsko je sklenil, da se bode učencem ljudskih šol samo enkrat delile odpustnice, torej še le potem, ko je učenec razun vsakdanje izvršil tudi ponavljavno šolo.

(Tridnevnik na čast blaženemu Leopoldu) se je pričela v frančiškanski cerkvi. Včeraj ob dveh popoldne je blagoslovil č. g. gvardijan Hugolin podobo, katero je naslikal akademični slikar g. S. Ogrin. Delo je jako lepo; predstavlja nam bl. Leopolda s trnjevo krono na glavi, verigo krog vratu, križ v levici. Z desnico kaže proti nebu, kakor bi hotel reči s sv. Pavlom: „Isčite to, kar je zgoraj, ne, kar je na zemlji“. Spodaj je skupina vernikov, ki prosi Leopolda pomoči. Za blagoslovom podobe so bile slovesne večernice. Ob 1/6 prva pridiga. Preč. g. Karol Heidrich je volil predmet: Katoliška cerkev je sveta, ker svet je njen začetnik, svet njen nauk, sveti zakramenti; ona napeljuje k svetosti. Najjasniši dokaz — bl. Leopold. Verniki so se znašli v obilnem številu in so pazne poslušali prisrčen, res mojsterski izpeljan govor. Proti koncu govora zažari veliki oltar v vsi krasoti. Vrh altarja sv. križ, narejen iz štirih rdečih lučic, v zraku plava pet svetlih lestencev; pod podobo blaženega dvojni

polkrog lučic. Na vsakem voglu presbiterija pa se nahaja piramida, na kateri blasti v vedno širših krogih brez števila lučic. Na altarju so izpostavljeni umetno izrezljani relikvijariji, zopet lepo razsvetljeni. Razsvetljava dela na oko tem ugodniši vtis, ker se je pustila cerkev bolj temna, razsvetljena le za potrebo s svetilnicami. Po blagoslovu so peveci zapeli pesem na čast blaž. Leopoldu, ki je je zložil preč. g. monsignor in kanonik L. Jeran, vglasbil prav ljubko P. Angelik Hribar. Danes v jutro je razvil preč. g. dr. J. Krek v celostni podobi življenje blaženega: v domači hiši, v samostanu, kot lektor, misijonar, provincijal, gvardijan, čudodelnik, mučenik Napoleonove oholosti ter povrnitev v samostan in smrt. Prozanimiv je bil ta govor, ker je podal natančne date v mični besedi. Bog blagoslovi priščeto pobožnost!

(Z Dolenjskega.) V nedeljo dne 12. t. m. je zopet mašina vozila „šoder“. Naj bi bilo vendar tega že konec, da bi se vsaj ob nedeljah ne delalo! Ljudje so šli k sv. maši, delavci pa nakladat „šoder“. Koliko pohujšanja se napravi med dobrim ljudstvom! Ljudje pripovedujejo, da se zdaj tu zdaj tam useda železniški tir. Čudno bi to ne bilo, ker so po tako močvirnih krajih gradili železnico.

(Tat v farovžu.) Iz ormoškega okraja: V nedeljo 12. t. m. pritepel se je med pozno božjo službo v župni dvorec pri Veliki Nedelji nepoznat lopev majhne postave ter ondi iz sobe župnikove odnesel kakih 50 gld. denarja. Vlomil je v mizni predalček, kjer so bili novci. Gredé iz nadstropja je v kuhinji poprašal kuharico po gospodu župniku, češ, da bi rad sveto mašo plačal. Ko mu kuharica odvrne, da gospoda župnika ni doma, odšel je tatič z novci, rekoč, da bode kasneje prišel. Orožniki so mu za petami. —z—

(Plinova razsvetljava z Auerjevim nastavkom.) V osmih svetilnicah na Mestnem trgu gori nekaj večerov plin z Auerjevim nastavkom. Luč je lepo zelenkasta in podobna električni razsvetljavi.

(Napad na ljubljanskem gradu.) Včeraj okoli 4. ure šla je neka ženska čez grad za šancami skozi gosto zaraščen gozd. Komaj se je skrila v gozdu, skoči k njej neki potepuh ter jo davi in vrže na tla. Njeno vpitje priklicalo je ljudi, pred katerimi je zbežal zločinec. — Pisali smo že, da bi bilo prav, ako bi mesto gozdič strebilo in ako bi večkrat stražniki ondi nadzorovali.

(Trtna uš. Avstrija ima 152.799 hektarjev vinogradov. Do konca leta 1891 jih je trtna uš opustošila 36.420 hektarov.

(Medvedje) so se prikazali v gozdih kneza Windischgrätz na Notranjskem. Sledé jih v Škocijanu, Predjamo in na Javorniku. Včeraj je svetli knez šel na škocijanskega kosmatina, toda ni ga bilo v obkoljenem gozdnem oddelku, odpalil je bil prejšnjo noč v višje ležeče gozde. Danes 16. novembra se je odpeljal knez z bratom princem Ernestom na Javornik, kjer jima bode morda milejša lovska sreča. — Velikega medveda sledé tudi od Višnje gore preko Dobropolja do Ribnice. Lovcem se še ni posrečilo, ga izslediti.

(Iz hribov.) Kdo ne seže rad po časopisih v sedanjih dnevih? Rado vedno pričakuje vse, kako ministerstvo dobimo ali konservativno ali liberalno? Z nekim posebnim veseljem pa sem čital novico, da se snuje katoliško politično društvo za Dolenjsko, s sedežem v Novem Mestu. Res izvrstna misel! Zakaj pa še po drugih krajih pomišljujejo? Čas hitro teče! — Praznovali smo obletnico katoliškega shoda. Kaj je z organizacijo! Leto 1893 bo minolo; koliko smo napredovali? Nasprotnik ruje vedno in povsod. Snujmo taka katoliška društva povsod! Naj Dolenjski sledi Gorenjska in Notranjska! Živo potreba nam je taci družtev!

(Pripotec — Polygonium aviculare.) Kneipp trdi, da je pripotec jedna najboljših zdravilnih rastlin. — Priporoča ga za najboljši pripomoček pri kamnu v ledvicah, v jetrih in v mehurju. — Kdor ima koliko rezanje in ščipanje po trebuhu, naj si skuha čaj iz pripotea, katerega naj kolikor mogoče vročega popije, in takoj mu bode odleglo. — Zoper grižo je pripotec najboljšo zdravilo, katero so že naši predniki poznali. Skuhali so ga v vodi in rudečem vinu, ter so dajali bolniku to smes prav vročo piti. — Ako je kdo kaj zavžil, kar mu želodec ne more prebaviti, pije naj pripotec čaj, to ravno tako naj stori tudi tisti, kateri ima otekline v želodcu. — Kakor pri notranjih boleznih rabi se tudi pripotec pri vnanjih oteklinah in ranah, katere naj opirajo s prepotčevim čajem.

(Z Grosupljega) se nam poroča: Razvidelo se je, da je bil ubit dotičnik, o katerem ste poročali v svojem cenjenem listu, da ga je vlak povozil. Zarad neke ženske ga je njegov protivnik potolkel in ga zavlekel na železniški tir.

(Domača umetnost.) Ze pred jednim mesecem se je poročalo v „Slovenec“, da slika letos domač slikar iz Kranja, g. Matija Bradaška, presbiterij predvorske cerkve. Z vsestranskim zadovoljstvom poročamo sedaj, da je delo prav izvrstno izdelano. Že preje lepa notranjščina župnijske cerkve je sedaj dobila še veliko lepšo podobo. Saj so tudi vse slike, lahko rečem, prav umetniško dovršene. V obče se je čula od tukaj bivajoče inteligentne gospode le pohvala nad temi umotvori, zlasti ni mogel zadosti biti prehvaljen kolorit, ki zeló spominja na benečansko šolo. Pa tudi kompozicija v slikah je dovršena po pravilih leposlovja. Tu na kratko vse slike. Ravno nad velikim altarjem je slika: sveta Trojica krona preblaženo Devico Marijo. Na tej sliki se silno prilega nebeška zarja okoli svete Trojice. To barvo je umetnik prav dobro pogodil. Nasproti tej sliki je naslikal umetnik čudovito rešitev sv. Petra iz ječe po angelju. V ječi in po hodiščih vidiš oboroženo stražo, ki straži sv. Petra. A vrata so odprta; sv. Peter stopa iz ječe, pred njim čudovita prikazen: angelj z nebes. — Umetnik je s to sliko predočil ravno tisti trenotek, katerega sveto pismo navaja: „In prišla sta (angelj in sveti Peter) v jedne ulice — —“ „In Peter se zavé in reče: Zdaj res vem, da je poslal gospod svojega angelja in me otel iz Herodove roke.“ (Apost. dejanje XII., 10, 11.) Na evangelijski strani tudi na stropu pokaže ti umetnik z izvrstno kopijo oni ginljivi prizor, kakor se apostolska prvaka sv. Peter in Pavel zadnjikrat drug od drugega poslavljata — smrt za sveto vero ju bode ločila. Tako kompozicija kakor kolorit sta izborna. Sveta aposteljna se zadnjikrat drug drugega oklepata, sveti Peter zrè udan v božjo voljo, mej tem ko se ga sv. Pavel oklenjenega drži. Pavlov obraz, ki tako udano zrè v sv. Petra, pač jasno razodeva, da iz srca pripoznava na sv. Petru tisto, kar je Jezus spregovoril: „Tu es Petrus“ — ti si Peter (skala). — Zadej za sv. Petrom drži že rimski vojščak za križ, na katerega je sv. Peter obsojen, sv. Pavla pa siloma drug vojščak proč vleče. Nad obema aposteljnomoma pa plava angelj, držeč v rokah plamen, simbol apostolske ljubezni. Na epistelski strani na stropu pa vidiš, kako sv. Petra križajo. Kopija znamenitega Kaulbacha je. Prav grozen prizor je, ki ti ga slika kaže. Vojščaki in drugi rabeljni že vlečejo po koncu križ, na katerem je sveti Peter pribit, pa tako, da je z nogami navkvišku, z glavo navzdol. Okoli križa se gnjeti pobožna krščanska množica, ki sili jokajoč in ihtéč k križu; vsak hoče še jedenkrat častitljiv obraz na svoje ustnice gorko pritiskniti. — Nebo je temnomodro, kot bi s svojo resnostjo samo se zgrozilo nad tem grozovitim početjem. — Poleg teh štirih velikih slik al' fresco, ki so gori na stropu v štiri polja jednako razdeljene, naslikane, je nižje še šest drugih manjših slik naslikanih: „Daritev Abeljnova in Kajnova“; „Abraham daruje Izaka“; „Bog se prikaže Mojzesu v gorečem grmu“; „Bog da Mojzesu božje zapovedi“; „Sveti Janez Krstitelj je v ječi“; „Sv. Ana in sv. Joahim poučujeta Marijo Devico“. Poleg teh na presno naslikanih slik je isti umetnik ravnokar dve podobi na platno slikal: presveto Sree Jezusovo in Marijino. Slikar Matija Bradaška že dobrih 20 let dela za cerkve po naročilih in pošilja po Kranjskem, Koroškem, Spodnjem Štajerskem in Primorskem večidel oltarne podobe, križeva pota, božje grobe; naslikal al' fresco je pa že mnogo cerkvâ, tako v Mozirju župnijsko cerkev, v Kranju vse tri mestne cerkve in letos pa predvorske cerkve presbiterij. Izredno nadarjen za slikarstvo učil se je začetkom pri ranjku Štefanu Šubicu v Poljanah; † Jurij in † Janez Šubic sta bila prijatelja njegova, od katerih je pozneje, ko sta se iz slikarskih akademij povrnila, obilo priučil iz njunih slik in pogovorov. Kdor ima priložnost, z umetnikom občeovati, mora se čuditi nad izrednim veseljem in marljivostjo, ki jo ima za slikarstvo. — Visokočastiti duhovščini toplo priporočamo tega našega vrlega, nadpolnega umetnika.

(Spomin na Slivnico, ali jeden Turek pregnal osem Srbov-razkolnikov.) V selu Glavetičevu v Hercegovini napadlo je osem Srbov-razkolnikov mirnega Turka, ki je sedel v neki gostilni, in sicer jeden po jeden so ga posamično žalili z besedo „balijo“, ki zasramuje Turka in pomeni turški kmet. Ko se

je vseh osem povrstilo razžaljivimi besedami, vprašal je Turek prvega, ki ga je razžalil, naj mu pove vzrok temu; na to je skočilo vseh osem razkolnikov na Turka, ki se je moral braniti. Izvlekel je nož, na dva kraja oster, in je z njim šest Srbov-rakolnikov ranil, od katerih štiri so umrli, dva sta pa junaško pobegnila, kakor je to že pri teh rakolnikih v navadi. Torej Kosovo-Slivnica-Glavetičevo naj tudi glasoviti srbski historiki ne pozabijo ter naj z zlatimi črkami zapišejo te dogodke v njih 10.000-letni slavni zgodovini. Najnovejšim tržaškim Srbom-rakolnikom pa na taki „bratiji“ čestitamo!

(Zdravje v Ljubljani.) Od 5. do 11. t. m. je bilo 12 novorojencev, 3 mrtvorojenci in 18 jih je pa umrlo. Med poslednjimi je bilo 6 tujcev in 6 iz zavodov. Umrli so 3 za jetiko, 2 za vnetjem sapilnih organov, 5 vsled starostne oslabeledlosti in 8 za različnimi boleznimi. Zbolela sta 2 za škrlatenco, 1 za legarjem in 1 za vrtico.

(Največji pes na svetu.) Na zadnji pasji razstavi v Londonu je bil velik pes „bernhardinec“, kateri je 1 meter in 10 centimetrov visok in kateri tehta 247 funtov. Na 26 razstavah je že bil ta pasji slon odlikovan. Na zadnji razstavi pa ga je kupil neki Amerikanec za 19.000 dolarjev, t. j. za 38.000 gld. av. velj.

Društva.

(Vabilo na večernico). katero priredi „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani“ v nedeljo, dne 19. novembra t. l., v svojem domu (Poljske ulice št. 10). — Vspored: 1. L. Hudovernik: „Naša zvezda“, moški zbor. 2. G. Eisenhut: „V naravi“, šaljiva polka. 3. „Občinski tepček“. Burka s petjem v treh dejanjih. Poslovenil dr. Ivan Krež. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina: I. vrste sedeži 50 kr., II. vrste sedeži 30 kr., vstop 20 kr.

(Slovensko akademsko društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v soboto, dne 18. novembra, svoje tretje javno redno zborovanje s sledečim vspeedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo revizorjev a) za blagajnico, b) za knjižnico. 4. Debata o novih pravilih. 5. Služnosti. Lokal: Društvena čitalnica. Začetek ob polu 6. uri zvečer.

Telegrami.

Dunaj, 17. novembra. Dne 21. t. m. snide se permanentni kazenski odsek. Dne 22. t. m. se pa zberó koalirani klubi, da se posvetujejo o položaju.

Gradeo, 16. novembra. Grof Aleksander Hartenau (bivši bolgarski knez) je zbolel za vnetjem črev.

Gradeo, 17. novembra. Grof Hartenau je dopoldne umrl.

Rim, 17. novembra. Včeraj je vsprejel papež 4000. lombardskih in beneških romarjev v cerkvi sv. Petra. Pri tem vsprejemu so bili diplomatje in velika kneginja Katarina s hčerjo. V odgovoru na adresu romarjev papež odločno protestuje proti obrekovanju, da je on sovražnik Italije.

Marseille, 16. decembra. Policija je dopoldne preiskovala pri kaci 60 domačih in tujih anarhistih. Zapri niso še nobene. Preiskava je določila, da je v bombi bil nitronaftalin.

Berolin, 17. novembra. Katol. stranka je zopet stavila predlog, da se prekliče proti-jezuitski zakon.

London, 17. novembra. Umrli je veleposlanik v Peterburgu, Morier.

Tuji.

15. novembra.

Pri **Maltcu**: Trosti, Schlesinger, Klaus, Angel, Klement, Mayer, Kamenitzky, Gutmann, Knecht, Löwy in Koch, trgovci, z Dunaja. — Knape, potovalec, iz Pariza. — Neumann iz Gradea. — Kovesdi iz Celovca. — Gregor iz Prage. — Abeles, trgovec, iz Trsta. — Fattur, trgovec z lesom, s Krke. — Smola, trgovec, s sopogo, iz Sevnice. — Rosina iz Ribnice. — Kollpacher iz Gradea. — Dula, zasebnik, iz Stor. — Franc Zorec, župnijski administrator, s Črnege Vrha. — Hanf iz Kočevja.

Pri **Slonu**: Pick, Krotzner, Guttmann, Sperling, trgovci, z Dunaja. — Gatsch, trgovec, iz Kostanjevice. — Debru, trgovec, iz Prevaljev. — Krenn, trgovec, in Fuchs iz Gradea. — Janež, Janež iz Domžal. — Eckmann iz Gradea. — Ivan Volk, župnik, iz Bazovice. — Rudolf Gau, polkovnik, iz Ljubljane.

Pri **avstrijskem caru**: Franciška Illes, blagajnikova soproga, iz Idrije. — Franc Žagar, posestnik, iz Trebelnega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Artur Recht, trgovec, z Dunaja. — Jakob Jascheti iz Podgrada.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	733.2	1.4	sl. svzh.	oblačno	18.60
16. 2. u. pop.	732.7	7.4	sl. vzh.	"	dež
9. u. zveč.	733.7	5.6	sl. zap.	dež	

Srednja temperatura 4.8°, za 1.2° nad normalom

Sprejme se takoj 564 2—2

deček,

zmožen računstva, slovenskega jezika in nekoliko nemškega, v trgovino s špecerijskim blagom na deželo. Kje, pové upravništvo „Slovenca“.

Sportni cirkus F. Corradinija

v Ljubljani na Cesarja Jožefa trgu.

Le še samo 3 dnij!

Cirkus je dobro zakurjen.

Danes v petek dne 17. novembra ob 7^{1/2} uri zvečer velika sportna gala predstava

z novim, sijajnim programom, med drugim

10 točk velikanske konjske dresure 10

in zrakoplavski konj „Blondin“ in več drugih zanimivih produkcij.

Jutri v soboto 18. novembra

častni večer za ravnatelja gospoda F. Corradinija.

Velika gala slavnostna predstava

z naslovom 552 10

„Jeden dan v Epsomu“.

Nenavadni slovesni program, med drugim zrakoplavski konj „Blondin“.

Velika posebna predstava s sodelovanjem vojaške godbe 27. pešpolka kraj Leopold belgijski.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Žrebanje
6. dec.

Inomostske srečke
à 50 kr.

Žrebanje
6. dec.

Glavni dobitok

50.000 goldinarjev.

(58 19—4)

Srečke à 50 kr. priporoča J.C. MAYER.

Dunajska borza.

Dne 17. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 85 „
Zlata renta 4%, davka prosta	118 „ 75 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 „ — „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	338 „ — „
London, 10 funtov strl.	126 „ 34 „
Napoleonor (20 fr.)	10 „ 07 „
Cesarski cekini	5 „ 99 „
Nemških mark 100	62 „ 20 „

Dne 16. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 85 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 „ 30 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 „ 50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 „ 75 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 30 „
4% kranjsko deželno posojilo	97 „ 25 „
Kreditne srečke, 100 gld.	195 „ 25 „
St. Genois srečke, 40 gld.	68 „ 25 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld. 75 kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 25 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	70 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	68 „ 25 „
Ljubljanske srečke	24 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 „ 75 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 „ 75 „
Papirnih rubeljev 100	133 „ 87 1/2 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri žrebanjih, pri izrebanju
najmanjše dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.